

Dispečer železniční dopravy

Dispečer železniční dopravy řídí a koordinuje vlakovou dopravu v určeném obvodu na centrálních nebo regionálních pracovištích.

Odborný směr:	Doprava a logistika
Odborný podsměr:	železniční a kolejová doprava a přeprava
Kvalifikační úroveň:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou; Střední vzdělání s výučním listem i maturitní zkouškou
Alternativní názvy:	Koordinátor provozu, Rail transport dispatcher, Disponent železniční dopravy, Dispscher, Streckendispatcher, Disponent
Regulovaná jednotka práce:	Ne

Pracovní činnosti

- Řízení a koordinace vlakové dopravy v určeném obvodu.
- Organizace a kontrola činnosti železničních pracovníků podle směnového plánu a grafikonu.
- Vyřizování operativních záležitostí v železničním provozu.
- Odpovědnost za dodržování předepsané technologie.
- Plnění grafikonu vlakové dopravy.
- Plnění grafikonu provozních procesů stanice.
- Pořizování dat do informačních systémů.
- Administrace trasy vlaků v příslušných dopravních aplikacích.
- Evidování a řešení operativních situací při mimořádných událostech.
- Vykonávání a zajišťování složitých odborných prací na úseku přepravního plánování, hospodaření a manipulace s vozy.
- Zajišťování součinnosti se složkami Integrovaného záchranného systému při mimořádných událostech a zjišťování jejich příčin a při odstraňování havárií.
- Vedení příslušné dokumentace.

CZ-ISCO

- 43232 - Dopravní dispečeři
- 4323 - Pracovníci v dopravě a přepravě

Hrubé měsíční mzdy podle krajů v roce 2024

Pracovníci v dopravě a přepravě (CZ-ISCO 4323)

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Hlavní město Praha	33 782 Kč	58 516 Kč	79 970 Kč	37 234 Kč	46 188 Kč	62 205 Kč
Středočeský kraj	33 477 Kč	51 244 Kč	68 920 Kč	35 592 Kč	52 583 Kč	60 092 Kč
Jihočeský kraj	24 135 Kč	48 075 Kč	62 964 Kč	36 335 Kč	53 322 Kč	65 080 Kč
Plzeňský kraj	24 057 Kč	45 031 Kč	63 080 Kč	-	-	-
Karlovarský kraj	26 901 Kč	47 458 Kč	62 229 Kč	-	-	-
Ústecký kraj	28 890 Kč	49 900 Kč	66 778 Kč	39 134 Kč	50 466 Kč	61 579 Kč
Liberecký kraj	26 289 Kč	50 158 Kč	62 160 Kč	-	-	-
Královéhradecký kraj	27 866 Kč	45 131 Kč	60 146 Kč	-	-	-
Pardubický kraj	22 925 Kč	44 503 Kč	72 577 Kč	33 994 Kč	46 442 Kč	52 831 Kč
Kraj Vysočina	22 021 Kč	48 523 Kč	64 780 Kč	33 938 Kč	44 179 Kč	58 808 Kč

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Jihomoravský kraj	32 003 Kč	47 410 Kč	63 814 Kč	35 261 Kč	52 878 Kč	66 626 Kč
Olomoucký kraj	36 237 Kč	54 152 Kč	69 859 Kč	34 411 Kč	50 074 Kč	67 587 Kč
Zlínský kraj	25 544 Kč	46 542 Kč	66 803 Kč	-	-	-
Moravskoslezský kraj	29 674 Kč	46 754 Kč	64 981 Kč	35 426 Kč	44 922 Kč	54 862 Kč

Hrubé měsíční mzdy v roce 2024 celkem

Medián za ČR celkem

CZ-ISCO		Mzdová sféra	Platová sféra
4323	Pracovníci v dopravě a přepravě	49 812 Kč	47 631 Kč
43232	Dopravní dispečerů	45 929 Kč	46 587 Kč

ESCO

Kód podskupiny	Název podskupiny v ESCO	URL - podskupiny v ESCO
4323	Úředníci v dopravě a přepravě	http://data.europa.eu/esco/isco/C4323

Pracovní podmínky

Rizikové faktory pracovních podmínek a vyskytující se druhy zátěže upravuje nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Vždy vyplývají z pracovních podmínek, které se vztahují ke konkrétnímu zaměstnavateli, tudíž se mohou u různých zaměstnavatelů lišit.

Určení míry výskytu faktorů, které mohou ovlivnit zdraví při práci vychází z druhu práce vykonávané na pracovišti. Faktory se zařazují do čtyř kategorií dle míry zdravotního rizika a jeho vlivu na zdraví. O zařazení prací do třetí nebo čtvrté kategorie rozhoduje příslušný orgán ochrany veřejného zdraví.

- 1. *Stupeň zátěže (minimální zdravotní riziko)*
Faktor se při výkonu práce nevyskytuje nebo je zátěž faktorem minimální, vliv faktoru je ze zdravotního hlediska nevýznamný.
- 2. *Stupeň zátěže (únosná míra zdravotního rizika)*
Ze zdravotního hlediska je míra zátěže faktorem únosná, nepřekračuje limity stanovené předpisy, vliv faktoru je akceptovatelný pro zdravého člověka.
- 3. *Stupeň zátěže (významná míra zdravotního rizika)*
Úroveň zátěže překračuje stanovené limitní hodnoty expozice (zátěže), na pracovištích je nutná realizace náhradních technických a organizačních opatření, nelze vyloučit negativní vliv na zdraví pracovníků.
- 4. *Stupeň zátěže (vysoká míra zdravotního rizika)*
Úroveň zátěže vysoce překračuje stanovené limitní hodnoty expozice, na pracovištích musí být dodržován soubor preventivních opatření, častěji dochází k poškození zdraví.

Kvalifikace k výkonu povolání

Školní vzdělání

WorkUnitTypeEnum.1

5350

Nejvhodnější školní přípravu poskytují obory:

Typ	Název	Kód
RVP	Provoz a ekonomika dopravy	37-41-M/01
RVP	Logistické a finanční služby	37-42-M/01
KKOVTypeEnum.3	Provoz a ekonomika dopravy	3741M006
KKOVTypeEnum.3	Provoz a ekonomika dopravy	3741M01
KKOVTypeEnum.1	Vyšší odborné vzdělání v oboru provoz, organizace a ekonomika dopravy	3741N
KKOVTypeEnum.3	Provoz a ekonomika dopravy	3741N003
KKOVTypeEnum.3	Logistické a finanční služby	3742M01
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru provoz, organizace a ekonomika dopravy	3741M
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení) v oboru provoz, organizace a ekonomika pošt	3742M

Vhodnou školní přípravu poskytují také obory:

Typ	Název	Kód
KKOVTypeEnum.1	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (bez vyučení)	xxxxM

Další vzdělání

Profesní kvalifikace

- Dispečer/dispečerka železniční dopravy (37-061-N)

Další vhodné kvalifikace

- QualificationRequirementGravityEnum.1 - Odborná způsobilost k příslušným činnostem podle předpisů dopravce nebo Správy železnic, státní organizace

Kompetenční požadavky

Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
h22.Z.1006	Organizování a řízení drážní dopravy podle grafikonu vlakové dopravy	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.Z.1014	Organizování a řízení drážní dopravy při mimořádnostech a mimořádných událostech	5	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.Z.1033	Sestavování směnového plánu železničního provozu	4	CompetenceSuitabilityEnum.2

Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
h22.Z.2002	Koordinace a organizování železničního provozu v přiděleném obvodu	5	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.Z.1005	Koordinace vlakové dopravy ve stanici i na mezistaničním úseku	5	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.C.2001	Vyřizování operativních záležitostí v železničním provozu	5	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.D.8001	Vedení dokumentace provozu železniční stanice	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.D.8005	Vedení plnění grafikonu	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.Z.1022	Koordinace posunu hnacími vozidly	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22.D.6001	Rozbor závad a problémů v železniční přepravě	4	CompetenceSuitabilityEnum.2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Odborné znalosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
h22._.0001	struktura a organizace železniční dopravy a přepravy	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0003	podmínky přepravy osob a nákladu na železnici	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0004	dopravní zeměpis (železniční sítě, elektrizované tratě, úzkorozchodné tratě, přechodové stanice)	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0022	činnosti výpravčího	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0023	zabezpečovací a sdělovací zařízení v železniční dopravě	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
j22._.0023	práce se softwarem pro odborné aplikace	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
l21._.0072	zásady součinnosti s jednotkami IZS, Policie ČR a vymezenými osobami	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0002	předpisy železniční dopravy a přepravy	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0021	zásady a pravidla sestavování vlakových souprav	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0006	provozní řády rádiových sítí	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
e74._.0020	technické parametry železničních souprav a vozidel	4	CompetenceSuitabilityEnum.2
h22._.0093	interní normy železniční dopravy a přepravy	4	CompetenceSuitabilityEnum.2

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Digitální kompetence

Kód	Název	Úroveň 1-4
1.1	Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu	2
5.2	Identifikace potřeb a výběr vhodných technologií	2
5.1	Řešení technických problémů	2
4.3	Ochrana zdraví a duševní pohody	2
4.2	Ochrana osobních dat a soukromí	2
4.1	Ochrana zařízení	2
2.5	Netiketa	2
2.4	Spolupráce prostřednictvím digitálních technologií	3
2.2	Sdílení prostřednictvím digitálních technologií	2
2.1	Interakce prostřednictvím digitálních technologií	2
1.3	Správa dat, informací a digitálního obsahu	3
1.2	Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu	3
5.4	Identifikace nedostatků v digitálních kompetencích	1

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c15_manualu.pdf

Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
2.1	Kompetence k efektivní komunikaci	3
2.2	Kompetence ke kooperaci	3
4.5	Kompetence k samostatnosti	4
4.4	Kompetence k řešení problémů	4
4.2	Kompetence k plánování a organizování práce	4

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c9_manualu.pdf

Zdravotní podmínky

Onemocnění omezující výkon povolání

- Prognosticky závažné onemocnění dýchacích cest a plic
- Prognosticky závažné imunodeficitní stavy
- Onemocnění oběhové soustavy
- Závažná onemocnění dýchacích cest a plic
- Závažná onemocnění ledvin, močových cest
- Závažná degenerativní a zánětlivá onemocnění pohybového systému

- Prognosticky závažná endokrinní onemocnění včetně diabetes mellitus
- Chronická onemocnění jater
- Závažné poruchy krve tvorby a krvácivé stavy
- Drogová závislost v anamnéze

Onemocnění vylučující výkon povolání

- Záchvatovitě a kolapsové stavy
- Onemocnění pohybového a nervového systému, omezující jemnou motoriku, koordinaci pohybů a svalovou sílu
- Závrať jakékoliv etiologie
- Duševní poruchy a poruchy chování
- Závažná nervová onemocnění a psychosomatická onemocnění
- Závažné stavy po úrazech či operacích pohybového systému

Poznámka ke zdravotním podmínkám:

Zdravotní způsobilost pro výkon povolání je stanovena vyhláškou Ministerstva dopravy č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy.

Přesné posouzení zdravotního stavu s následným doporučením nebo nedoporučením výkonu tohoto povolání je možné pouze po konzultaci s lékařem.